

so ljudi silama iz ulic in trgov razgnali. Magjarski in turško-nemški listi se tega močno veselijo. No, Slovani pa nismo veseli in si moremo misliti vsak svoje. — Državni zbor bo 22. t. m. začel zopet zborovati. — Pri vojakih je lani do konca oktobra zbolelo 43629 mož, največ na mrzlici; 40 vojakov se je samih umorilo. — Iz Avstrije se čedalje več ljudi seli v tuje dežele, l. 1871 samo 6129, lani pa že 10,000, največ ljudi zapušča Česko in Tirolsko. — Na Dunaju zatirujejo sedanjim ministrom nepovoljno knjižico na Pruskem tiskano: „Lasser, genannt Auersperg“, knjižica neki z številkami pojasnjuje besede poslanca Skeneta v drž. zboru, ki je rekel, da sedanji ministri veliko denarjev potrošijo v to, da sami sebe na ministerskih stolih ohranijo. Mogoče, da je vse samo natoleevanje, vendar sitno le je. — Svetli cesar so sedaj v Budapeštu, kder se pogosto pogovarjajo z ministri o spravi Avstrije z Ogersko in pa zastran Turčije, ki utegne vsak trenutek dobiti boj z Rusi.

Vnanje države. V sosedni pruski Nemčiji bile so nove volitve za nemški zbor v Berlinu, ki so pa za liberalce in preganjance sv. Cerkve jako slabe in sramotne bile; zgubili so mnogo poslancev; še jedna taka volitev in zgubili bodo celo večino, katero so sedaj po sili še ohranili. — Na Francoskem so začeli zopet močno gibati se privrženci cesarske rodbine Napoleonove in hočejo mladega cesarjeviča oklicati za francoskega cesarja Napoleona IV. — Angleži so se lani sprli z Kitajci v Aziji, a sedaj je zopet vse poravnano; Angležem se bode več mest za svobodno kupčijo odprlo, kar je za kramarske Angleže povsod glavna reč. — Japonci so začeli sedaj jako veliko žide izvažati v Ameriko, kar je tam cenovno žide močno stisnilo. — Italijanske novine so začele Avstrijo pikati in pravijo, da mora Italija vzeti Trst in južno Tirolsko, ako naša avstrijska vojna zasede Bosnijo in Bolgarijo. No, bodemo že videli!

Turške homatije. Evropski ministri in poslanci v Carigradu ne opravijo nič zoper Turka, ampak mu še le pomagajo vso reč zavleči in časa pridobiti močnejše zoper Ruse orožati se; na videž se mu grozijo, v resnici pa ga podpirajo; zato bo gotovo in morebiti skoro — boj, in sicer silni boj. Angleška ladja je Turkom pripeljala 10 milijonov patron za puške in kanone, druga ladja pa samo 40.000 novih pušek; iz Amerike na poti že je 200.000 pušek za turške brambovce in iz Belgije jih je došlo 50.000; sultan pozivlja od 15—70. leta vse Turčine v boj, mohamedanski popi pa ljudi ščujejo in dražijo povsod tako, da se je za življenje tamošnjih kristijanov močno bati; v Bolgariji je 5 regimentov divjih Črkesov po vseh vaseh nastavljenih, ki žugajo vsaki trenutek začeti strašno klanje in pobijanje vseh kristijanov, če bi poknila na meji vojska zoper Ruse. Trdnjave Vidin, Ruščuk, Silistrija, Sumla, Varna in Tulča so sedaj najbolj napolnjene s turškimi vojaki, ki ondi pričakujejo Ruse; ob enem se je močno turško brodovje raz-

delilo v 3 oddelke, prvi stoji pri izlivu Donave v Črnomoerje, drugi pri Varni, tretji v Batumu v Aziji in dovažajo Turkom v Armeniji streliva in živeža. Magjari, turški bratje, pa v Temešvaru kupičijo zrnja, moke, sena itd., katero hočejo Turkom doposlati po Donavi. Ali vkljub temu je za Turke slabo, denarjev ni, živeža ni, vojaki so bosi in stradajo in izurjenih, vajenih vojakov ne morejo blizu ne toliko na noge postaviti, kakor mogočna Rusija. Južna ruska vojna sama, katerej zapoveduje veliki knez Nikolaj, je sedaj že zbrana blizu Donave ter šteje 12 oddelkov ali korov, t. j. 320.000 mož, 540 kanonov in 60 mitrajlez, ki vsaka po 300 krogelj iz sebe škropi in naposled mnogo težkih kanonov za razdiranje trdnjav. Najnovejša poročila pravijo, da so ruski vojaki zaradi bolj toplega vremena jako zdravi, sicer pa dobro rejeni in oblečeni, vsaki vojak ima svoj kožuh in 2 para čevljev seboj. Konjeniki se vadijo v Dnjestru v preplavanju rek, kar je vrlo previdno, kajti na Turškem vode nimajo mostov. Koder bo vojna mahnila, to se vé še sedaj ni znano, le toliko vemo, da so Rusi se pogovorili z Rumuni zastran prevažanja ruskih vojakov, ranjencev itd. skozi Rumunijo; tudi v Jašu, Galacu in Bukareštu kupičijo veliko zrnja, kruha, sena itd. To bi kazalo, da bodo Rusi vdarili črez Bukarešt in pri Ruščuku skušali prekoračiti Donavo; včeraj je telegraf naznanil, da Turki na nos na vrat bitijo iz Ruščuka v Dobrudžo proti izlivu Donave, ker se tam neki Rusi bližavajo turškej meji. Iz Dunaju se poroča, da je trenutek blizu, v katerem bodo Rusi prekoračili mejno reko Prut. Tedaj bodo pa tudi bržčas Rumuni in Grki, gotovo pa Srbi in Črnogorci začeli boj. Leto 1877. nima zastoj 2 sekirici ali 2 motiki, prvo kaže na boj, drugo na pokop!

Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

VII. Drugi den bil je god Marije snežne, patroninje farnej cerkvi v Solčavi. Postavil sem se pred službo božjo pred farovž ter sem opazoval gornjake, kako so počasi prihajali. Ljudje so večidel visoke suhe, vendar močne in žilave postave. Eden bil je nenavadno plečast, pravi orjak; znanci so mu smešnico naveseli, da če pest proti solncu stegne, pol ure široko tenjo naredi in tedaj se vse v senco njegove dlani obleče. Prosto in redno življenje se jim bere na zdravih obrazih; tudi ženske so velike, močne osebe in ne zaostajajo veliko za moškimi spolom. Vendar tako krepkega rodu je za ove gorate kraje res potreba. Posamezne hiše čepijo ali vesijo visoko na planinah, vsako reč od drugod je treba na hrbtu v koših nositi na strme vrhove. Po dnevu so le kar slabi starei in deca doma, vse drugo dela Bog vedi kde daleč od hiše na planini. Krepke postave Solčavčanov potrjujejo stari pregovori slovenski: kdor je

ovsenjak, je prav korenjak. Poglavitni živež jim je ovseni kruh in ovčetina. Kos ovsenjaka in ovnova pečenka delata Solčavčana srečnega včasih bolj, kakor je kak graščak, ki za gosposko mizo sedi, iz nad katere se kadijo najbolj izbrane in drage jedi. Solčavčan je pri svoji priprosti hrani večjidel vedno zadovoljen, kar povsod dela srečne ljudi; brez zadovoljnosti še na gostiji veselja ni. Kmeti po solčavskih planinah so sploh premožni ljudje; skrbna živinoreja in les jim pomagata do blagostanja. Pravijo, da se zamore pri marsikteri hiši v škrinji najti dolga nogavica polna starih srebernjakov. Planinčanje radi noge med hojenjem visoko vzdigavljajo, kakor da bi vsako stopinjo imeli storiti čez velik kamen; tako delajo tudi če v svojih lesenih cokljah po gladki stezi cokljajo. Temu se od mladosti privadijo, ker res veliko po kamenju in skolovju plazijo in od otročjih let do smrti premnogo drapastih strmin prehodijo. Čudna posebnost solčavskim višavam je neka planinska cvetlica, ki pa ne raste prepogosto; latinski se jej pravi astrimontana in je podobna arniki ali roži sv. Antona. V sebi ima posebno zdravilo proti gadovemu strupu. Zapazil je to najprej nek kmet, ki je na skrivnem stojé zagledal, kako sta se na belem pečevju vojskovali 2 kači, namreč navadna kača belouška (nestrupena) in pa strupeni modros. Srdito sta treskala nasprotnika drug v drugega. Kolikokrat je prišel modros z svojim strupenim zobom pisanej kači do živega, tolikokrat je ta švignola do žolto cvetoče rože in si je ž njo rano ogladila in zopet smuknila na dvoboju.

Ker so solčavski kraji jako nepristopni in od drugega sveta močno ločeni, so nekđaj mladenči pogosto v te skalne planine bežali, kedar so jih med vojake lovili. Tukaj so bili varni ter so se tako najleži ognili belemu jermenju in težkej puški. Pri kmetih so služili ali pa po gozdih za plačilo drvarili in se tako preživljali. Obnašali so se vselej pošteno in če se je kedaj med nje priklatil kak neporednež, so ga brž iztirali. Hudobnežev med seboj niso trpeli, vsak je moral takoj peté zopet odnesti. Gosposka in žandarji so sicer vohali za begunci, a večjidel zastonj. Leta 1850. se je dvema žandarjema posrečilo jednega begunca vjeti. Brž ga vkleneta v železje in ženeta čez planine v Kaplo. Toda vest o vjetem tovarišu se raznese v planine in sedaj vzame vsak drvar svojo sekiro in vsi vderejo po straneh in ovinkih tiho za žandarjema, nju prehitijo, v goščavi počakajo, nenadno napadnejo, prvega ubijejo, drugemu orožje poberejo in ga natepejo, jetnika pa rešijo in se ž njim veselo vrisakajé vrnejo. Ali to ni bilo prav in je imelo hude nasledke. Iz Celja in Kaple so kmalu prišle številne čete vojakov; vsa okolica jih je bila polna. Še gosp. župniku niso prizanesli. Oficirji so se mu v farovž po sili nastavili in v njem delali, kakor da bi bili prišli v hišo krvavega sovražnika. Še sedaj se vidijo sledovi in znamenja njihovega neu-

ljudnega obnašanja. Vojaki so morali vse hiše po planinah in dolinah preiskati, povohalo se je v sleherni kot, ali beguncev vendar dolgo niso mogli zaslediti. Neko jutro zapazi vojak, kako se je iz poknjene pečine kvišku vlekel tenek dim. Sedaj je bilo brž vse na nogah, vojaki obkolijo kraj in potem vzdignejo iz skritega gnezda celo družbo beguncev. Naberejo jih potem na črne, železne patnoštre, pripnejo drugega drugemu, da se nobeden ni mogel še obrisati ne; iz nosov so jim visele dolge sveče, kakor po zimi iz kapov. Nobeden ni kazni ušel. (Dalje prih.)

Slovstvo. Občna zgodovina za višje razrede narodnih in meščanskih šol imenuje se knjižica, ktero je po nemškem izvorniku prof. dr. Netoliczke poslovenil marljivi ljutomerski učitelj g. Ivan Lapajne in ki je ravnokar v Pajkovi tiskarni v Marjboru v založbi učiteljskega društva za slovenski Štajer prišla na svitlo. Knjiga obsega 88 strani ter v jako umevnem jeziku obravnava vse važnejše dogodke občne zgodovine. G. Lapajne je ž njo zopet pomnožil število slovenskih šolskih knjig in nasprotnikom slovenskih šol kmalu ne bode več mogoče izgovarjati se, da Slovenci nimamo potrebnih učnih pripomočkov. Vsem slovenskim rodoljubom priporočamo knjižico, ktera se za 25 kr. dobi pri vsakem knjigotržcu in posebič še pri g. Lapajne-tu v Ljutomeru (Luttenberg) in tamošnjem knjigarju!

Smešničar 3. Strelko Nezadenovič daje tistim lovcem, kojim se strelni prah in svinec mili, sledeči nasvet; vzame se za nekoliko krajcarjev najmočnejšega „šnoftobaka“. Ž njim se potrosi kamen in zajcu nastavi. Ko ta zvaljben pride, povohne tobak in trohica potegnjena v nos je dosti, da začne zajc močno kihati in med kihanjem z glavo ob kamen treskati; naposled se ubije — sam. Kdor ne veruje, pa naj poskusi!

Razne stvari.

(*Katoliško politično društvo v Konjicah*) napravi v nedeljo 28. t. m. ob 1/24. uri popoldne besedo z veselico za predpust, h kterej se vsi udje vljudno povabijo. Odbor.

(*Spremembe v lavantinski škofiji.*) Č. g. Lor. Obrán je prestavljen za kaplana k sv. Hemi, — in č. g. Jož. Hrovat v št. Jakob v dolu.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali čč. gg.: Bezenšek, Dupelnik, Kralj in Flek po 11 fl., Vođušek 1 gl.

(*Strahovita in nagla smrt*) je zadela 15. t. m. v noči ob treh 13 oseb v Brišah pri Zidanemmostu tik južne železnice nasproti Metikejevej olarnici; velik koz gore se je vdrl kot plaz, podrl in zasul 6 poslopij in pokopal 13 ljudi. Iz Trbovelj je prihitelo 50 knapov z vodji in inženirji pa so dopoldne izkopali samo jedno 3letno dete mrtvo. Od Mačekove rodbine je mrtva mati in 6 otrok; očeta ni bilo doma. Plaz je 800 metrov dolg in 200 širok.